

New York

Byens Netværk arrangement 2005.09.21-09.25

Tekst: Henriette Sofie Larsen

Foto: Foreningens medlemmer

Layout: Teddy Olsen

50 glade rejsedeltagere mødte op i lufthavnen onsdag den 21. september til den længe ventede jubilæumstur til New York.

Vi startede turen med morgenkaffe og croissanter i restaurant Tivolicaféen i afgangshallen.

Flyturen på 8½ time gik glat, og i Newark lufthavn blev vi trætte, men meget forventningsfulde modtaget af rejsebureauets guide Anne, som på levende vis fortalte om New York.

Vi ankom til Hotel Edison, som lå 5 min. fra Times Square. Eller cybercity som jeg følte jeg var havnet i. WOW et energifelt.

Resten af dagen var ikke programsat, og vi tumlede vist alle sammen lidt døsig rundt og skulle lige finde vores ben.

Ellers gik programmet slag i slag.

Torsdag besøgte vi arkitekt Robert Cane og developer Dan Brodsky (se ref. nedenfor), sejlede rundt om Manhattan med Circle Line og spiste middag under Empire State Building - og så var der en tur op i Empire bagefter.

Fredag besøgte vi Center for Architecture, hvor vi hørte om de nyeste visioner for New York (se ref. nedenfor).

Lørdag havde vi arrangeret en gåtur i mindre grupper, hvor vi kom forbi The Great Buildings in Midtown. Jeg tror, de fleste så de fleste bygninger nævnt i programmet og så krydret med diverse individuelle oplevelser. Min gruppe blev bl.a. inviteret ind i Rockefeller Center, hvor Christies havde vinauktion. Der var smagsprøver på 25 år gamle Margaux-vine. Det var svært at hive enkelte deltagere ud der fra igen!

Lørdag aften havde vi vores jubilæumsmiddag. Alle mødte festklædte op, og vi havde en festlig aften med diverse muntre, musikale indslag fra bl.a. Rune Fjord og Erik Svanemose. Tak for det. De glemmer det aldrig på restauranten!

Søndag var hjemrejsedag, og ingen planlagte arrangementer. De sidste indkøb skulle foretages og de sidste museer besøges. Nogle af os var til gospelgudstjeneste i Abyssinian Baptist Church i Harlem. En forrygende oplevelse.

En oplevelsesrig tur. Sjældent har jeg været så mæt af oplevelser. Og den første tid efter tænkte jeg: Det varer længe inden jeg skal til en storby igen. Meeeee nye byer venter på Byens Bedste Netværk ...

Building in New York

af: Niels Brink Laursen, COWI

Stikord fra møde med arkitekt Robert Cane og developer Dan Brodsky.

Mødet startede med en spændende fremvisning af et af Robert Cane og Dan Brodskys seneste projekter, en boligejendom med lejelejligheder i den pænere ende beliggende på W 43rd St. i et område, der indtil for få år siden ikke var attraktivt, men som har ændret sig meget.

Arkitekturen i bygningen var måske ikke decideret banebrydende set med danske øjne, men det forekom lyst og venligt og med en dejlig terrassepræget gårdhave.

Desværre var det ikke muligt at besigtige en lejlighed, da alt er lejet ud, så vi fik i stedet en fremvisning af fitness-rum, tag-"terrasse", lobby og postrum, dvs. der hvor beboerne henter deres post (noget større end man ville lave det i DK).

Vi fangede en enkelt lejer på vej i fitness, og han oplyste at lejen ligger på ca. 3.500 \$ pr. måned for ca. 80 m². Altså i den dyre ende. Vi kom mere ind på dette senere, da der var en drøftelse med Cane og Brodsky.

På det efterfølgende møde i et nærliggende teater indledte vi med at spørge til det generelle lejenniveau i byen, mere specifikt hvor meget markedet kan bære for lejelejligheder. Svaret var, at det selvfølgelig er afhængigt af beliggenhed/område, men at det ligger på max. 600 \$ pr. m² pr. år. Svarende til at en lejlighed på 100 m² max. kan koste 60.000 \$ i leje pr. år eller ca. 30-33.000 kr./md.

Altså et niveau der ser ud til at være over det tilsvarende i København, men ikke voldsomt meget.

Der var desuden drøftelser af, hvordan "spillet" fungerer mht. myndigheder, udbud, aftaler, samarbejde osv. Der blev svaret beredvilligt på de fleste spørgsmål.

Cane og Brodsky udleverede en projektmappe med data vedr. det konkrete projekt.

Mødet afsluttedes med kaffe og doughnuts i det gamle teater.

The Heroes of September 11, 2001

Matthew Barnes	Daniel Bergstein	Vincent M. Boland, Jr.	Edward A. Brennan III	Cecile Marcella Capuicla	Iyha
Sheila Patricia Barnes	Graham Andrew Berkeley	Touri Hamzavi Bolourchi	Daniel J. Brethel	John Brett Cahill	Jere
Evan J. Baron	Michael J. Berkeley	Alan Bondarenko	Gary Lee Bright	Michael John Cahill	Mac
Renee Barrett-Arjune	Donna M. Bernaerts	Andre Bonheur Jr.	Jonathan Briley	Scott Walter Cahill	Pea
Arthur Thaddeus Barry	David W. Bernard	Colin Arthur Bonnett	Mark A. Brisman	Thomas Joseph Cahill	Jam
Diane G. Barry	William Bernstein	Frank Bonomo	Paul Gary Bristow	George Cain	Chir
Maurice Vincent Barry	David M. Berry	Yvonne Lucia Bonomo	Mark Francis Broderick	Salvatore B. Calabro	Mar
Scott D. Bart	David S. Berry	Seaton Booker	Herman Charles Broghammer	Joseph M. Calandrillo	Jam
Carlton W. Bartels	Joseph J. Berry	Kelby Ann Booms	Keith A. Broomfield	Philip V. Calagno	Viv
Guy Barzvi	William Reed Bethle	Sherry Ann Bordeaux	Janice Juloise Brown	Edward Calderon	Joh
Inna B. Basina	Timothy Betterly	Krystine Bordenabe	Lloyd Stanford Brown	Kenneth Marcus Calbedell	Pa
Alysis Basmajian	Carolyn Beug	Martina Boryczewski	Patrick J. Brown	Dominick Enrico Callia	Ne
Kenneth William Basnicki	Edward Frank Beyea	Richard Edward Bouco	Bettina Browne	Felix Calixte	Th
Steven Joseph Bates	Paul Michael Beyer	Klaus Bothe	Mark Bruce	Francis Joseph Callahan	W
Paul James Battaglia	Anil Tahilram Bharwaney	Carol Marie Bouchard	Richard George Bruebert	Liam Callahan	Ab
W. David Bauer, Jr.	Ella J. Bhukhan	John H. Boulton	Andrew Brunni	Luigi Calvi	Ar
Marilyn Caputo Bautista	Shimmy D. Biegeleisen	Francisco Eligio Bourdier	Vincent Edward Brunton	Roko Camaj	Le
Mark Lawrence Bavis	Peter Alexander Bielheld	Thomas Harold Bowden, Jr.	Ronald Paul Bucca	Michael F. Cammarata	Jo
Jasper Baxter	William C. Biggart	Kimberly S. Bowers	Brandon J. Buchanan	David Orey Campbell	Bl
Michele Beale	Brian Eugene Bilcher	Veronique Nicole Bowers	Gregory Joseph Buck	Geoffrey Thomas Campbell	Cl
Paul Frederick Beatini	Carl Vincent Bini	Larry Bowman	Dennis Buckley	Jill Marie Campbell	Bl

Center for Architecture

af: Thomas Thiberg, Thiberg & Butlers Tegnestue
Fredag den 2005.09.23

Emne: New York New Visions og Planning of Ground Zero.

Efter en kortere visit i AIA's udstillingslokaler, hvor der som oftest pågår flere udstillinger samtidig, inviteredes vi på morgenmad forud for det planlagte foredrag.

Den tidligere byplanchef i New York indledte med en grundig forklaring af de mange politiske, økonomiske og planmæssige forhold, der har været bestemmende for den hidtidige byplanmæssige udvikling i New York.

Herefter tog Rick Bell, direktøren for AIA (arkitektforeningen) i New York, over og fortalte om tiden lige efter 11. september 2001, hvor ideen om New York New Visions blev til. Årsagen var primært usikkerheden om, hvad der ville blive besluttet fra myndighedernes side om et nyt byggeri på Ground Zero, en plads der er kommet meget stærkt ind i New Yorkernes følelser og tanker om byens fremtid.

Med den normalt meget lange politisk beslutningstid på omkring 5-6 år var det afgørende at være tidligt ude. Herved blev der i øvrigt også mulighed for at give politikerne et fagligt bredt input til arkitektkonkurrencen om et nyt byggeri til afløsning af World Trade Center.

På baggrund af den internationale arkitektkonkurrence om ny bebyggelse på Ground Zero, udvalgte Daniel Liebeskinds projekt, Freedom Tower.

Rick Bell fandt, at det nok var det bedste projekt, bl.a. fordi det skærmer den mindeplads, som forventes etableret på stedet, men også fordi der i projektet er indarbejdet en bred vifte af anvendelsesmuligheder, en god pladsdannelse og fornuftige trafikale forhold med bl.a. 2 togstationer 40 fod under terræn.

Efter 11. september opstod der på Lower Manhattan en kraftig indflytning af virksomheder, som før havde haft til huse i World Trade Center. Der var i nogen grad tale om en tilbageflytning, for Twin Towers havde i sin tid taget meget af udbygningen fra Midtown. Grupperne bag New York New Visions ønskede derfor bl.a. at påvirke udviklingen således, at der blev plads til en positiv udvikling af både Lower Manhattan og det ny byggeri på Ground Zero.

Rick Bell mente, at der med de senest foreslåede justeringer af Liebeskinds projekt, hen imod flere offentlige kontorer, kulturelle aktiviteter, boliger og en mere afdæmpet udbygning af kontorarealerne, måske kunne opnås en udvikling som tilgodeser begge områder. Men processen tager så lang tid, at meget i projekterne når at ændre sig, og det var tydeligt at der var stor usikkerhed om, hvad der overhovedet kommer til at ske på Ground Zero.

Usikkerheden er ikke mindst om projektets økonomi, kan planen gennemføres uden et finanscentrum, når prisen er 3,5 mia. USD?

Er der i det hele taget nu tilstrækkelig stort behov for kontorarealer til, at nye tårne kan fyldes, eller skal kontorerne etableres i Midtown? Et uafklaret spørgsmål som Rick Bell fremhævede i sin beskrivelse af problemerne omkring fremtiden for Manhattan.

På Ground Zero er der nu etableret én togstation, mens endnu én er under genetablering.

Det var planen, at New York Waterways skulle have været bygget sammen med den nærmeste af de to togstationer, som har forbindelse til 12 toglinier, men dette tiltag er blevet ændret.

Kulturelle dele af projektet er måske på vej ud efter politisk behandling.

Løsning af transportforholdene på 3 år er under vurderet.

Hvor og hvor mange kontorer bliver der afsat plads til?

Memorial Site, bliver den en del af projektet?

Det er tydeligt, at mange hovedspørgsmål står helt åbne endnu.

Udviklingen på Manhattan er en væsentlig brik i New York, især aktualiseret efter 1. september, men myndighederne arbejder iflg. Rick Bell meget med hele New York, ikke bare Manhattan, hvilket er med til at forlænge og udvande processen for en mere helhedsorienteret plan for Midtown.

Så selvom New York er en meget vital by, er Rick Bell bange for at især Lower Manhattan går i stå, han fremhæver New York New Visions som et bredt forankret modspil til denne udvikling.

Alt i alt en meget levende og interessant indføring i de mangeartede forhold, der indgår i udviklingen af en storby.